52e jaar. — Nr 69. Zaterdag, 10 Juni 1905.

Men schrijft in te Tongeren bij V. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, te Tongeren.

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week : 6 fr. per jaar.
Twee - - 5 -
Een - - 4 -

Een blad afzonderlijk 10 centiemen.

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad, 1 frank den drukregel.

TONGEREN, DEN 10 JUNI 1905.

VAN ALLES WAT.

In 75 jaar. — Alhoewel wij langs achter geene oogen hebben, mogen wij bij omstandigheden wel eens achteruit zien om het verleden te bekijken.

Het 75ste jubeljaar van ons onafhankelijk bestaan geeft ons hiertoe volle recht. Wat was België toen het over 75 jaar, zijn eigen huishouden begon, en wat is het nu ? Er is bijna geen vergelijk mogelijk. Daargelaten eenige groote heerbanen, had het geen steenwegen, geene vaarten, geene ijzeren wegen, want het stoompaard dat de heele wereld herscheppen zou, was nog niet geboren, en het was slechts in het 5e jaar onzer onafhankelijkheid dat de eerste stoomduivel tusschen Brussel en Mechelen liep, en dat die wagens zonder paarden, door een vuurduivel voortgesleept, schrik, verbazing en bewondering in onze landelijke bevolking brachten.

België was het tweede land waar de stoomkracht op het vervoer werd toegepast. Engeland was het in een enkel jaar voorafgegaan, en de Franschen, de Duitschers en andere oudere grootere natiën stonden de kleine Belgen verbaasd en drupneuzend af te zien, en zegden in hun zelve : dat zijn mannekens die durven, die kleine Belgen, die nog maar eventjes in hun huishouden zijn ! !

Er waren eenige jaren noodig, eer de Franschen en de Duitschers, de Belgen op dien weg durften volgen. Thans is België zoodanig met vaarten, ijzeren wegen en buurtspoorwegen, telegrafen en telefonen doorkruist, dat geen enkel land op heel de wereld zich er tegen meten kan. De bevolking zit er zoo dicht en warm opeengepakt dat men zulks in heel de wereld niet tegenkomt, en toch lijdt men niet aan overbevolking. In welvaart, in bloei van landbouw, nijverheid, in koophandel, staan wij op de hoogste sport, en wij dringen de bewondering af van alle landen die ons omringen.

Over 75 jaar had België eene bevolking van minder dan 4 millioen zielen en nu hebben wij het getal van 7 millioen zielen bereikt. België's bevolking is dus op een tijdstip van 75 jaren verdubbeld. Antwerpen was destijds de volkrijkste stad van van België en zij is het nog, met dit verschil, dat zij in bevolking meer dan verdriedubbeld is.

Filisofische bemerkingen zijn er overigens over die beweging te maken. De reuzen groeien snel en haastig op, de dwergen blijven klein en willen niet vooruit.

Kom zingen wij op hoogen toon :
O edel landje klein en schoon,
Geen enkel vaart zoo schoon als gij
Geen is zoo rustig, geen zoo vrij,
Dan gij, mijn liefste vaderland,
Mijn jubileerend Belgenland.

En toch loopt er hier en daar nen jan,
Die geen weelde dragen kan.
Hoewel wij zoo gelukkig zijn
Spuwt hij aanhoudend maar venijn,
Naar 't landbestuur zoo hoog geacht,
Dat 't land tot zulke welvaart bracht.

Dat was, dat is, dat zal zoo zijn,
Die mannen lijden aan chagrijn,
Ontmoet g'in 't leven zulken vent,
Denk dan : dat is nen malkontent,
Ofwel 't is eenen die gewis
Zelf gaarne aan de schotel is.

* * *

« De afgrond trekt den afgrond aan. »
Heeft men ooit in den loop der eeuwen dit woord zich op vreeselijker manier zien verwezentlijken, dan in de ononderbroken reeks tegenslagen, door Rusland geleden ?

Neerlaag op neerlaag in Mantsjoerië ; overgaaf van Port-Arthur ; eene eerste vloot voor drie kwart verloren, achteruitgejaagd naar Vladisvostock, drie legerkorpsen verslagen te Liao-Yang en nog vollediger te Mokden ; eene tweede vloot bijna vernietigd, dezer dagen, in de Japansche Zee ; welke reeks van rampspoelen ! Breken, indien gij kunt, de verliezen in manschappen, in materieel, in gezag !

Welnu een grooter ongeluk dan al die rampen weegt op 't oogenblik op Rusland : 't is de verblinding zijner regeering, die noodlottige hardnekkigheid, die de ooren van den tsaar sluit voor de kreten van zijn volk en voor de wenschen overal uitgedrukt ten gunste van de vrede.

Ja, dat is wel dagelijks het grootste ongeluk van deze mogendheid : 't is van niet te willen ophouden, dan wanneer zij haar laatste roebel zal hebben uitgegeven, hare laatste reserve van kanonnenvleesch zal hebben uitgeput, in een woord, geruineerd zal zijn.

Het kon tusschen Rusland en Japan een tweegevecht geweest zijn tot er bloed vloeide, of om tot op het ergste te gaan, een tweegevecht tot de eerste erge wonde ; Rusland heeft in den onrechtvaardigen trotsch zijner macht gewild, wat niet het gebruik is tusschen de naties, dat het een tweegevecht tot ter dood zou zijn.

Ik, Rusland, mij overwonnen erkennen door Japan ? zegde het : Nooit !

Maar waar gaat het dan heen ?

De rede antwoordt : naar den afgrond.

En dit besluit blijkt ten klaarste, aangezien zoo te land als ter zee het materieel dat de Russen verliezen, te minste gedeeltelijk bruikbaar wordt voor de Japanners.

Zoo de oorlog nog wat voortduurt zullen de Moscovietsche bataillons worden weggemaaid door de kanons van Russisch fabrikaat, en onder de oorlogschepen die Vladivostock zullen komen bombardeeren, zal er reeds meer dan één zijn, dat gebouwd weut op de werven van Riga of Cronstadt.

* * *

WARME ZOMERS.—Tot hiertoe heeft het jaar 1905 ons niets gegeven dat wat men schoone dagen mag noemen en heeft, voor dat deze regelen geschreven worden, dan nog geen teeken van leven gegeven : dan is de tijd toch daar om levend te worden. Op hoop mogen wij toch altijd leven en daar, terwijl ik dit peerschrijf, de zoo zeer gevreesde rosse maan zich geweerdigd heeft ons voor elf maanden vaarwel te zeggen, zoo zullen wij de volgende al maar begroeten met het toelachend gedacht dat zij ons betere dagen zal gunnen.

Nu als wij tot heden over het jaargetijde hebben te klagen gehad en het ons niet toeliet den winterfrak aan den kapstok te hangen, dan mogen wij er onstoch aan verwachten kortelings te mogen klagen dat wij 't in de hemdsmouwen nog te warm zullen hebben.

Inderdaad, verleden zomer ging een parijzer dagbladschrijver, die fel door de hitte geplaagd was, den gunstig gekende sterrekundige Camille Flammarion ondervragen over de voor hem vermoedelijke oorzaken der stikkende luchtgesteltenis.

Een dezer oorzaken en deze waaraan de geleerde deskundige de meeste belangrijkheid toekende, was de invloed der vlekken die op de zon voorkomen.

Het is tegenwoordig wetenschappelijk bewezen dat deze vlekken voortkomen uit het ontstaan van gaz-uitwerpende kraters op de oppervlakte der zon en die eene onberekenbare hoeveelheid hydrogeengaz uitwerpen.

De studiën die sedert eenige jaren desaangaande gedaan werden hebben toegelaten vast te stellen, dat er een nauw verband bestaat tusschen die vlekken en de weerverschijnselen op den aardbodem.

De vlekken der zon verminderen of nemen in uitgebreidheid toe volgens een afwisselend maar regelmatig weterkeerend stelsel dat nog niet geheel is uitgelegd maar toch wetenschappelijk erkend en vastgesteld is en dat alle elf jaren zijne omwenteling volbrengt.

Het laatste tijdstip dat de zonnevlekken hun maximum bereikten was het jaar 1893 en het laatste minimum was in 1901. Het moet ons dus niet verwonderen dat, na sedert 1900 bijna geen zomer meer gehad te hebben, wij nu eene periode van warme jaren zijn ingetreden die ons na 1904 voor 1905 en 1906 nog wat zweet beloven af te tappen.

Tentoonstelling van Luik.

II.

Wij hebben reeds een deel der tentoonstelling beschreven en gaan voort met broksgewijze een en ander te vertellen over deze reusachtige foor van 70 hectaren oppervlakte.

Hernemen wij dus onze wandeling en zeggen wij een en ander over de paviljoenen, die bij ons eerste bezoek nog niet voltooid waren en juist de voornaamste zijn.

Paviljoen van Azië. — Frankrijk, het land dat het schitterendst vertegenwoordigd is, heeft, in Oosterschen stijl, een paviljoen laten bouwen, waar kolonieën en protectoraten de inlandsche producten ten toon stellen.

De eerste zaak, die ons treft in het binnentreden, is de miniatuur van de beroemde brug over de Roode Rivier te Hanoï. Men weet dat de brug 6000 ton weegt en dat men er 32,000 kubiek meters metselwerk moest voor bouwen. Men ontwaart hier een groot aantal houten en wassen groepen, vertegenwoordigend Aziatische nationaliteiten.

Op étagères ziet men de meest uiteenloopende voorwerpen : eene verzameling pagodeklokken, in massief koper ; reuk-branders, eveneens in koper ; meubels met nacre ingelegd, verbeeldende dierenfiguren of anderzins ; krokodillenhuiden en vooral eetwaren. Alle koloniale waren zijn hier gerangschikt en geteekend.

Paviljoen van Afrika. — Wij gaan voorbij Tunis, waar niet veel te zien valt, komen voorbij den ouden vijver, welken men heeft laten open liggen, wat zoo wat eene lokale kleur geeft in dit vreemde midden, en bereiken het paviljoen van Afrika, vlak tegenover dit van Azië gelegen.

Het aantal afgodenbeelden en amuletten die men er ontwaart, is ontelbaar. Daar zijn er van allen aard, van alle grootte, in alle stof ; men moet gelooven dat de negers niet anders doen dan godheden fabrikeeren.

In tweeden rang natuurlijk : wapens, pijlen, speeren, schilden, knodsen, lansen, messen enz.

Daarna stalen van allerlei produkten en voornamelijk caoutchouc. Hier zien we nu geen beelden — 't zou te eentonig worden — maar negers in vlesch en bloed, die bezig zijn, onder oogen van het publiek, afgodenbeelden en servetringen te maken. Zeg nog dat de beschaving slabakt.

Deze zwartjes werken onder een afdak van geraamten van allerlei beesten, zes olifantskoppen, nog van hunne slagtanden voorzien, maken een goed effekt.

Algerië heeft, even als Tunis, een bijzonder paviljoen, in byzantynschen stijl, smaakvol en rijzig. Binnentredend in de eerste zaal, ziet men de voedingswaren des lands : in eene tweede zaal tapijten, juweelen, wapens en andere dingen, allen het cachet van hunnen oorsprong dragend ; opgemerkt de schoone kolonnen, schoorsteenen en voetstukken in onyx.

Voegen wij hierbij dat al de Fransche paviljoenen : Azië, Midden-Afrika, Tunis en Algiers voorzien zijn van eene massa photografische zichten en kaarten en tabellen over den handel, de nijverheid en het onderwijs in die streken.

Frankrijk, men moet het bekennen, heeft er niet op gezien. Niet alleen is zijne afdeeling in de hallen ruim en weelderig, niet alleen zijn zijne paviljoenen talrijk en leerzaam, maar het is Frankrijk dat het grootste deel der hovingen onderhoudt met eene pracht, die men niet genoeg kan bewonderen.

* * *

Schoone kunsten.

Zeker verdient de tentoonstelling van schilderijen en beeldhouwwerken veel loftuigingen ; maar er hapert toch iets aan, namelijk, dat zij niet voor iedereen toegankelijk is.

Art. 8 van het reglement der tentoonstelling zegt woordelijk :

« Schilderijen en kunstwerken wier aanblik en onderwerp onvereenigbaar zouden schijnen met het zedelijke doel en de algemeene welvoeglijkheid zullen niet aanvaard worden. »

Waarom heeft men dit artikel niet toegepast, of waarom heeft men het op zoo breede wijze vertolkt, dat men er de reden van zijn niet meer van ziet ?

De landen, welke officieel zijn vertegenwoordigd, zijn : België (426) Frankrijk (606) Duitschland (134), Spanje (20), Italië, Rusland, Bulgarië, Holland (122), Vereenigde Staten (100). Verder 18 stuks in eene internationale afdeeling. 3 landen zijn vertegenwoordigd doch komen niet voor in de cataloog.

Onmogelijk in bijzonderheden te treden over deze honderdtallen tentoongestelde werken. Gij weet dat de jury, die maar over weinig plaats beschikte, zeer streng is geweest en dat er op 8000 voorgestelde werken slechts 1500 werden aangenomen, zoodat men er in gelukt is ontzagelijk veel ontevredenen te maken.

In de Belgische afdeeling is Antwerpen schitterend vertegenwoordigd, zoo door de waarde als door het aantal der tentoongestelde werken.

Naast de tentoonstelling is er een bijzonder Salon van den beeldhouwer Mignon, dat zeker de belangstelling van het publiek verdient.

DE KAMER.

Zitting van woensdag.

BEGROOTING VAN NIJVERHEID EN ARBEID.

DE HEER HELLEPUTTE. — Naar aanleiding der Boerenbonden heeft de heer Buyl een aantal onzer medeleden en mij zelf over den hekel gehaald.

Waarschijnlijk zal hij gaarne de waarheid over die instelling vernemen : dan zal hij bevinden dat er een groot verschil bestaat tusschen zijne beweringen en die waarheid.

De Boerenbond is eene vereeniging van landbouwers, zestien jaar geleden gesticht en strekkend om de wetenschappelijke beginselen te verspreiden, die tot gronslag van onzen landbouw moeten dienen.

Wij hebben het persoonlijk krediet ingericht ; dank zij de bewonderenswaardige kassen Raiffeissen, en het Grondkrediet, dat sedert een jaar in werking is, zal den landelijken eigendom verlossen van de dwingelandij der hypotheek. Wij hebben de verzekering van vee en paarden tot stand gebracht en fokkerssyndicaten gesticht, eindelijk hebben wij eene gemeene kas tegen arbeidsongevallen ingericht.

Niemand zal betwisten dat de toestand der landbouwers sedert een vijftiental jaren wonderlijk verbeterde tengevolge van het streven onzer vrienden en van de werking der Boerenbonden.

Dit alles verwierven wij zonder medehulp der openbare macht en soms ondanks dezer tegenkanting. De heer Buyl had het vooral gemunt op het kantoor van aan- en verkoop, door den Boerenbond aangesteld. Ziehier hoe het tot stand kwam :

De wet op de vakvereenigingen had de inrichters van den Boerenbonderbarmelijk teleurgesteld. Het gelukte ons niet, de Regeering te overtuigen van het nut om de wet op de vakvereenigingen te herzien. Wij hebben dus naar andere middelen uitgezien om aan de landbouwers dienst te bewijzen, en wij hebben naamlooze of samenwerkende handelsvennootschappen ingericht, overeenkomstig het advies van Regeering en Kamer.

't Is eene der naamlooze vennootschappen voor aankoop en verkoop in België, welke de heer Buyl heeft aangeraand.

Welnu, die maatschappij werd nagemaakt naar de vennootschappen voor het bouwen der werkmanswoningen. Maar den dag dat het kapitaal diende samengebracht, ontbraken er zekere medewerkers en ziedaar hoe sommigen onzer collega's voor eene letwat grootere som inschreven. De intrest werd bepaald op 3 1/2 t. h. en de aandeelhouders trekken jaarlijks de overgroote som van 29¼ frank, geen duit meer !

Zij mochten slechts 10 t. h. van het kapitaal storten. De wet verbiedt eene mindere som te storten.

Zooals men ziet, hebben de stichters dier vennootschap aanzienlijke diensten bewezen aan de landbouwers, zonder eenige berekening of mogelijkheid van winstbejag. Maar die leden zijn sterfelijk en de toekomstige houders hunner aandeelen hadden daareentegen op winst kunnen uitzijn : daarom werd in de statuten voor de vennooten den waarborg opgenomen dat het kapitaal nooit meer dan 29¼ fr. zou trekken.

De aandeelhouders, welke jaarlijks die overgroote som trekken, zijn de heeren Scholkaert, voorzitter der Kamer ; graaf Hemricourt de Grunne, senator ; Desmaisières, lid van de Kamer der volksvertegenwoordigers ; baron de Broquevil e. id. ; Helleputte, id. ; Leo de Bruyn, id. ; Van den Eynde, lid van den provincieraad ; baron Bethune, professor aan de katholieke Hoogeschool ; Victor de Bruyn, lid van den provincieraad ; Halflants, notaris ; Theunis, professor aan de katholieke Hoogeschool ; Smeyers, eigenaar ; Palmers, lid van den provincieraad ; de Wouters de Bouchout, eigenaar ; Alfons Hermans-Auiloos, gewezen voorzitter der handelsrechtbank ; Leplae, professor aan de Katholieke Hoogeschool : Vliebergh, id. ; Frans Hermans, landbouwkundige ; de Wouters d'Oplinters, lid van den provincieraad.

Voor die 29¼ frank verzekeren de aandeelhouders een kapitaal van 84,000 frank. Verdient dergelijke instelling de afkeuring van den heer Buyl ? Overigens was deze op jammerlijke wijze ingelicht.

DE HEER DE BÉTHUNE. — Door de mestverkoopers, die deze instelling bestrijden !

DE HEER BUYL. — Ik werd ingelicht door personen die belang stellen in de kleine burgerij.

DE HEER HELLEPUTTE. — De kleine burgerij heeft u niet noodig om haar te verdedigen. (*Rechts : Zeer wel !*) In afwachting vraag ik wat meer vrijheid voor de beroepsvereenigingen, ik houd van geen ketenen, zelfs al zijn het vergulde.

De heer Buyl zegde dat wij aanzienlijke winsten hebben getrokken en gelaag meer dan voor 380,000 frank aan eigendommen zouden bezitten.

Hij voegde er bij : « Gij strijkt de winsten op. » Welnu, dat logenstraft ik uitdrukkelijk.

DE HEER BUYL. — Gij hebt afgelost !

DE HEER HELLEPUTTE. — Ten voordeele der boeren !

DE HEER BUYL.—Zij zijn geen aandeelhouders!

DE HEER HELLEPUTTE. — Dat hoort hun toe zonder dat zij aandeelhouder zijn ; 't is schandalig wat de heer Buyl gedaan heeft ! (*Zeer wel. Toejuichingen rechts.*)

DE HEER BUYL. — Ik vraag het woord voor een persoonlijk fett.

DE HEER HELLEPUTTE. — Volgens den heer Buyl, zouden onze 30,000 leden bij ons hunne aankoopen moeten doen. Wij zijn trotsch op het groot getal onzer leden, doch acht de heer Buyl de boeren dwaas genoeg — ware 't niet hier, ik zou zeggen dom genoeg — om bij ons te koopen zoo wij hen bedrogen ? Overigens zijn zij daartoe niet gedwongen en niet allen koopen bij ons.

De heer Buyl zegde ook dat de groote eigenaars echte bevelen gaven aan hunne pachters om bij ons te koopen : nog eene dwaling ! De groote eigenaars staan niet aan onze zijde en het spijt mij dat ze niet hebben begrepen dat daar hunne plaats was om ons het schoonste volksthevend werk te helpen verwezenlijken, dat aan de kleine landbouwers zooveel voordeel verschaft.

DE HEER VAN LANGENDONCK. — 't Zijn de pastoors, die aan 't hoofd der Boerenbonden staan.

DE HEER HELLEPUTTE. — Wordt maar zoo hevig niet, want gij maakt van de belgische geestelijkheid den schoonsten lof die mogelijk is. (*Herhaalde toejuichingen, rechts.*) Gij zegt elken dag dat de pastoors enkel van den hemel spreken aan de boeren en vergeten dat die arme drommels eene maag hebben. Welnu, het werk der Boerenbonden bewijst dat wij tevens zorgen voor hunne stoffelijke en hunne geestelijke belangen. (*Zeer wel ! at baar*).

DE HEER VAN LANGENDONCK. — Ik bestrijd niet de Boerenbonden, maar wel de tusschenkomst der geestelijkheid.

DE HEER ANSEELE. —Uwe redevoering wreekt ons over al de beleedigingen welke de katholiekz bladen tegen onze socialistische cooperatieven uitbrachten ; uwe redevoering doet mij daarom ook genoegen.

DE HEER HELLEPUTTE. — Mij ook ! (*Gelach.*)

DE HEER COLFS. — Wij hebben nooit iets anders bestreden dan het besteden van de winsten der socialistische cooperatieven aan de politiek.

DE HEER HELLPUTTE. — De heer Buyl heeft zekere artikels uit *de Boer* van Juni 1904 ingeroepen, waarin gezegd wordt dat de boeren dikwijls duurder betalen in den « Boerenbond » dan bij de handelaars.

DE HEER ANSEELE. — Ik geloof er niets van !

DE HEER HELLEPUTTE. — En gij hebt groot gelijk ! Mistrouw altijd wat uwe liberale bondgenooten zeggen. (*Goedkeurend gelach, rechts.*)

Ziehier wat dat artikel van *de Boer* zegde ; ik raad den heer Buyl aan niet te gauw victorie te kraaien :

« De prijs is voordeelig alhoewel dikwijls hooger als die van een zoogenaamde bloem, door zekere handelaars onder de aanlokkelijkste voorwendsels aangeboden. »

Het blad *de Boer* heeft geschreven dat sommige lieden vervalschte waren verkoopen, dus is het niet te verwonderen dat de Boerenbonden hunne zuivere waar duurder verkoopen. Daaruit leidt de heer Buyl af dat de Boerenbonden steeds duurder verkoopen.

DE HEER BUYL. — Dat heb ik niet gezegd !

DE HEER HELLEPUTTE. — Gij hebt het gezegd.

DE HEER HUYSMANS. — Dat is een aanbevelingsrede !

DE HEER CLAES. — Van eenen belanghebbende. (*Gelach, links.*)

DE HEER HELLEPUTTE. — Moet eene zuiverder waar niet duurder kosten ?

DE HEER ANSEELE. — Niet altijd !

DE HEER HELLEPUTTE. — Leidt de heer Buyl daaruit af dat zij steeds duurder verkoopen, dan is hij licht tevreden ! Ziehier het artikel van het blad. Het is in 't Vlaamsch opgesteld, 't is wellicht daarom dat de heer Buyl en zijn ingever het niet hebben begrepen.

DE HEER BUYL. — Ik ben niet als gij lid van de Vlaamsche Academie.

DE HEER HELLEPUTTE. — De heer Buyl zegde ook dat een groot eigendom te Hasselt werd uitgedelgd. Het geldt eigenlijk eene onbeduidende inrichting van een gehuurd lokaal, die werd uitgedelgd. Hier nogmaals had den heer Buyl het mis of werd hij door een spotter bedot.

Zooals men ziet, zijn al de inlichtingen van den heer Buyl van denzelfden aard.

DE HEER BUYL. — Werd er voor 83,000 frank uitgedelgd, ja of neen ?

DE HEER HELLEPUTTE. — Beweert gij dat er geene onroerende goederen moeten uitgedelgd worden ? Zonderlinge zaak om maatschappijen te beheeren !

Al die aanvallen spruiten voort uit de misnoegdheid van enkele mestverkoopers, die schade leden. De eenen oefenden hun beroep openlijk, anderen bedektelijk uit, ; onder hen bevond zich een magistraat. Een strijd werd aangebonden en hij wordt gesteund door maatschappijen tot verzekering tegen vaste premiën, die beducht zijn voor de door ons gestichte gemeene kassen. Nochtans zijn die kassen volkomen ingericht. Wij hebben ze verdedigd tijdens de behandeling der ongevallenwet, doch men gaf ons geen gehoor en dat betreurt thans iedereen.

DE HEER ANSEELE. — Wij hebben u ondersteund !

DE HEER HELLEPUTTE. — Men prees de vrije mededinging aan, maar thans moet men dat zeker bitter beklagen ! Daar waar de gemeene kassen niet kunnen tot stand komen of het volhouden, zullen de maatschappijen tegen vaste premiën meester zijn van de markt.

Herhaaldelijk zegde ik aan mijne vrienden en de Regeering, dat zij moesten luisteren naar hen, die te midden de maatschappelijke goede werken leven en het best de belangen der werklieden kennen.

DE HEER ANSEELE. — Zeer wel !

DE HEER HELLEPUTTE. — Ik zeg dat aan de Regeering.

STANHOPE

DE

Amerikaansche detective.

(3e vervolg.)

Toen hij bij den klient terugkwam vond hij dezen met een blad in de hand, opgewonden de kamer op en neer loopende. Hij riep Morrison toe :

— Zie eens hier, wat het wachten mij heeft opgeleverd :

Daarbij wees hij op de aankondiging, die begon met de woorden : Inlichtingen verzocht omtrent een zekeren Arthur Pearson... enz.

De overste las de annonce, waarvan hij niets begreep.

— Een oproeping, zooals er henderdmaal worden gedaan ! zegde hij onverschillig. Ik begrijp niet, hoe dat u zoo opwinden kan !

— Dat zal ik u uitleggen, hernam de vreemde. Ik was eerst besloten, den naam van den vermoorde voorloopig niet te noemen. Dit hier verandert de zaak geheel. Begrijpt ge ?

— Nog niet.

— Na twintig jaar vraagt iemand inlichtingen omtrent Arthur Pearson...

— Is dat misschien...

— De man, wiens moordenaar ik mij voorgenomen heb te ontdekken.

— En het kind ?

— Ik verneem haar naam nu pas voor het eerst. Waarschijnlijk is dat het kleine meisje waarvoor Pearson de zorg op zich genomen had.

— Welke invloed kan deze annonce op uwe plannen hebben ? vroeg Morrison.

— Dat zal ik u meteen zeggen. Maar vertel mij eerst eens : hoe staat het met Vernet ?

— Hij stemt toe.

— Goed ! Nu dan — deze oproeping is óf door een vriend van Pearson, óf door den vader van het verloren kind, John Durham, geplaatst.

— Wat weet ge van den laatste ?

— Hoegenaamd niets. Ik heb hem nooit gezien. Zoodra ik echter weet dat Vernet en Stanhope mijne zaak willen leiden, zal ik hem opzoeken, ingeval hij den inzender van de aankondiging is. Ik ga namelijk direct naar Australië.

Morrison zag hem verrast aan.

— Verwondert u dat ? vroeg de andere glimlachend. Maar zeg zelf : wat kan ik beter doen gedurende den tijd dat ik moet wachten ? Overmorgen kom ik nog eens bij u, om Stanhope's antwoord te vernemen, en dan ga ik dadelijk op reis.

Toen Richard Stanhope tegen den avond nog eens bij zijn overste kwam, deed deze de meedeeling van de plans van den Engelschman alsmede van de vorstelijke belooning, door hem uitgeloofd.

— Nu, beste jongen, hoe denkt ge er over ? vroeg de overste. Lokt het u niet aan, met een slag een vermogen te verwerven ?

— Neen ; ik bedank.

De jonge man zegde dat zoo kalm, als gold het een aangeboden sigaar.

— Over zoo iets denkt men toch eerst eens na, zegde de overste, wien dit antwoord verraste.

— Dat is niet noodig, was het bescheid. Vernet en ik zijn te vast verbonden om ons door het geld te laten scheiden. Hij zou ook niet op zulk een voorstel ingaan.

Morrison beet zich op de lippen, maar gaf geen antwoord.

— En als hij het deed, hernam Stanhope, dan toch zeker niet als mijn tegenstander. Zeg dus aan dien heer, dat ik alleen met Vernet samen de zaak ter hand kan nemen. Hij mag voor mijn part hem de leiding opdragen, ik zal mij geerne er mee vergenoegen, hem ter zijde te staan. Wil Vernet niet meedoen, dan zou ik de karwei alleen op mij nemen ; maar tegen Vernet, als zijn meedinger — alleen om de eer en het geld — nooit !

Morrison had de edelmoedige verklaring van den jongen man met geen woord afgebroken ; hij voelde bewondering voor die zeldzame onbaatzuchtigheid en met vaderlijke welwillendheid beschouwde hij zijn gunsteling, dien hij liefhad als een eigen zoon.

— Beste jongen, zei hij na een poosje ; ge zijt een patente kerel en een handig detective. Maar, een gebrek, of liever een zwak, bezit ge toch : ge vertrouwt te blindelings op uw vrienden. Vergeet niet : Vernet is eerzuchtig.

— O, ik ook ! lachte Stanhope.

— Hij houdt van geld.

— Dat geef ik toe.

— Als hij nu het voorstel aannam ?

— Dat doet hij niet.

— Maar als hij het eens deed ?

— Als dat mogelijk was, kwam het langzaam over Stanhope's lippen ; als hij zonder voorafgaande bespreking tegen mij ging concurreeren, dan...

— Dan ?

— Nu, dan zou ik mijne krachten met hem meten als detective, maar toch steeds als vriend en niet om hem te benadeelen.

— Als hij echter in de hitte van het gevecht zijne vriendschap voor u vergat en uw vijand werd ?

— Ja, dan zou ik hem zeker met gelijke munt betalen ; want per slot van rekening ben ik ook maar een mensch. Maar zoo ver komt het zeker niet tusschen ons !

— Dat hoop ik ook, zeide Morrison.

Zeggen moet ik het u echter toch : Vernet heeft het voorstel al aangenomen.

— Wat ! riep Stanhope verschrikt. Zonder mij er eerst over te spreken ?

— Zoo is het !

De opgewondenheid had reeds plaats gemaakt voor de gewone kalmte en bedaard antwoordde hij :

— Zeg dan aan dien heer, dat ook ik bereid ben, voor hem te werken ; het mag dan een jaar of tien jaar duren !

VI.

Uit het bureel komende ging de jonge man dadelijk naar zijne woning.

— Het is mijn laatste nacht ! mompelde hij ; daar moet ik gebruik van maken om nog een laatsten blik in dat dievenhol te werpen. Ik zou niet geerne willen, dat ook een van de bende ontkwam.

Een half uur later verliet een slecht gekleed, verloopen uitziend en naar brandewijn riekend persoon de woning van Stanhope. Hij was voorzien van twee revolvers en een dolk ; buitendien droeg hij een lleschke met drank en een pakske tabak bij zich.

Zoo uitgerust sloeg hij den weg in naar het beruchtste deel der stad, eene wijk, die met al haar sloppen en steegjes een waren doolhof vormde en voor onervaren menschen gevaarlijker was dan een wildernis vol roofdieren. De man echter liep van straat tot straat met de zekerheid van iemand, die aan zulk eene omgeving gewend is. Zonder te letten op hetgeen er om hem heen gebeurde, stapte hij voort tot aan een vervallen gebouw.

Door een slecht verlichte poort en een paar trapjes naar beneden, bereikte hij de eigenlijke hoofddeur, die hij openduwde. De tamelijk groote, met zand bestrooide ruimte, die voor hem lag, bevatte een buffet, een aantal stoelen en eenige tafels, waaraan ongeveer een 20-tal mannen zaten te kaartspelen of te drinken. Zij onderhielden zich in de dieventaal, welke geen oningewijde verstaat. Toen de deur geopend werd, verstomde het gesprek ; het begon echter dadelijk weer nadat de meuweling in den lichtkring van de lamp getreden was.

— Zijt gij het, Gull ? riep de kroeghouder hem toe. Gij hebt u ook in geen tijden laten zien !

De aangesprokene lachte schor.

— Ik ben een poosje buiten geweest. Gezonde lucht daar ! Hoe staan de zaken ? Goed he ? Bliksems, ge hebt het huis vol.

— Ja ja, het gaat nog al. Ik ben tevreden. Bijna alle oude kalanten zijn er.

— Goed, schenk dan eens in, vadertje ! Mijn keel is verduiveld droog ! He jongens, komt eens hier ! Wien ik niet ken, die mag zich aan mij voorstellen !

Dadelijk stonden een dozijn kerels aan het buffet, om den vrijgevigen kameraad dringend. Zij drukten hem de hand en lieten de glazen vullen.

Intusschen werd nogmaals de deur geopend en weer trad een man binnen, die er echter uitzag of hij voor de eerste maal in deze gelegenheid verdwaald was. Hij was nog jong, doch droeg den stempel der ondeugd op het gelaat. Zijne slordige kleeding fladderde hem om de magere leden. Toen hij naderbij kwam, bleek het dat hij half bedronken was.

— Goeden avond, heeren ! riep hij het gezelschap toe. Kastelein, geef mij een grog, wat straf !

Terwijl hij aan het buffet stond, trokken de anderen zich zachtjes aan terug en bleven op eenigen afstand in groepjes staan fluisteren.

— Zeg, ouwe, sprak de vagebond, den grog proevende, uwe gasten stellen zich aan als een troep opgejaagde hoenderen. Die zijn zeker aan geen goed gezelschap gewoon.

— Zeg eens, baas, riep een der omstanders, die deze woorden gehoord had, dreigend op hem toekomend, gij zijt op het verkeerde spoor ; het is hier geene kroeg voor landloopers en schooiers.

— Zoo ? Niet ? hoonde de vreemde. Wat doet gij dan hier ?

— Zoekt ge soms wat ?

— Kom maar op !

De half bedronkene nam eene uitdagende houding aan ; de omstanders hitsten de twee aan en riepen hun kameraad toe :

— Joe, laat u dat niet zeggen ! Geef hem wat op zijn huid. Smijt hem er uit.

Doch Joe bleef kalm en sprak met pralende grootmoedigheid tot den vreemde :

— Ik zal u gelegenheid geven, uw woorden in te trekken. Doet ge dat niet en maakt ge niet, dat ge wegkomt, dan pak ik u bij den nek, zoo waar ik Rummey Joe heet.

— Ik blijf hier, zoolang het mij goeddunkt ! schreeuwde de dronken zwerver, met de vuist op de toonbank slaande. Pas maar op ! In twee minuten heb ik u allemaal de ribben gekraakt !

Een weest getier volgde op dit dreigement. De mannen scholden, vloekten en dreden, of zij den onbeschaamden indringer te lijf wilden.

Plotseling echter trad stilte in.

De man, die zoo royaal getrakteerd had, was tusschen de twistenden gegaan. Met de eene hand den beschonkene bij den arm vattend, hield hij met de andere Rummey Joe een revolver onder den neus.

— Handen omlaag, kerel ! beval hij barsch ; en gij, Joe, steek uw mes op ! Laat eens met u praten. Zie eens hier vriend, sprak hij tot zijn gevangene, ge weet hier den weg niet. Dit is zoo'n soort club, waar maar niet ieder, die wil, toegelaten wordt. Wilt ge blijven, dan moet ge informatie geven, wie ge eigenlijk zijt.

— O, als het anders niet is ! riep de andere onverschillig. Dat is niet moeielijk. Ik zal u toonen wie ik ben en dan — hij wierp een woesten blik op Joe — dan reken ik met dien hummel daar af !

Hij trad naar de toonbank, steunde het linkerbeen tegen den rand en stroopte de broek op.

— Daar, zie hier ! riep hij onbeschaamd ; dit is mijn pas.

Nieuwsgierig kwamen de mannen nader bij. Wat ze zagen, bleek hen tevreden te stellen ; het was een breede, roode streep om den knoesel, welke verried, dat dit lichaamsdeel nog kort geleden omsloten was geweest door eene boei.

— Zoo ! En nu, Rummey Joe, zult ge merken, wat ik voor een landlooper ben !

Met deze woorden wierp hij zich op zijn tegenstander, en eer iemand het beletten kon, waren beiden handgemeen. Eerst met vuisten spoedig daarna met messen.

De aanwezigen vormden een kring om de vechtenden. De meesten sloegen het verwoed gevecht onverschillig gade.

Spoedig begon Joe te verlammen ; hij kon niet op tegen den andere, wien woede en dronkenschap tijdelijk dubbele kracht gaven. Nog een korte worsteling en Rummey Joe zakte met een kreet, doodelijk getroffen, op den grond.

Dit gezicht ontketende de ruwste driften. In een oogwenk werd de overwinnaar door een dozijn vuisten met messen bedreigd. Reeds dacht hij, dat zijn laatste oogenblik gekomen was, toen er plotseling verandering van tooneel plaats had.

[Wordt voortgezet.]

Maladies de la gorge du nez et des oreilles. **Docteur Sonval**, médecin spécialiste, RUE DES CHAMPS 31 Liége, consultations de 8 à 10 h. et de 2 à 4 h. le dimanche de 8 h. à 10 h.